

Τυπογραφία και Τυπογραφικός σχεδιασμός

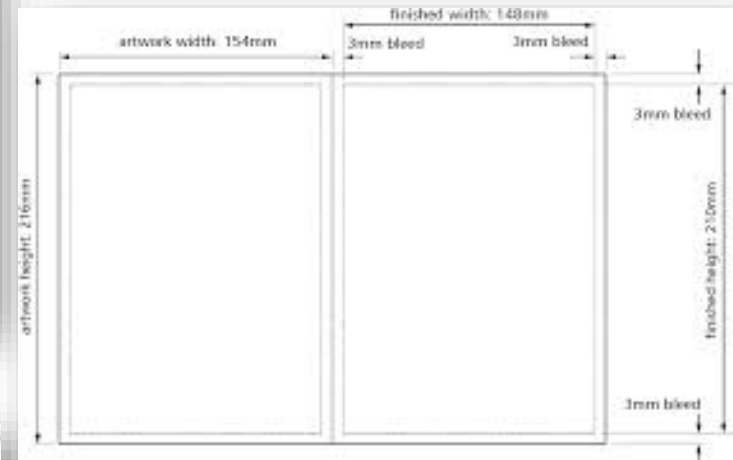
Επιλογή γραμματοσειράς-Διάταξη-Οπτική Ιεραρχία

Δρ. Χρυσούλα Γάτσου
Καθηγήτρια

Τι είναι τυπογραφικός σχεδιασμός ΕΝΤΥΠΟΥ

- Γραμματοσειρά
- Διάταξη
- Σχήμα

Α Β Γ Δ Ε Ζ
 Η Θ Ι Κ Λ Μ
 Ν Ξ Ο Π Ρ Σ
 Τ Υ Φ Χ Ψ
 Ω ά ι ύ έ ύ ð ñ
 ϖ ù ε ύ ί ð ð
 ā ŷ ŷ

Όλα αυτά μαζί συνθέτουν το LAYOUT του ΕΝΤΥΠΟΥ

Επιλογή γραμματοσειράς

- Η επιλογή της γραμματοσειράς, είναι ένα πειστικό επικοινωνιακό εργαλείο είτε είναι στην τηλεόραση, στο διαδίκτυο, στις πινακίδες ή τις διαφημιστικές πινακίδες, τα βιβλία, περιοδικά ή εφημερίδες.
- Η επιλογή της γραμματοσειράς, το πώς διαβάζουμε το περιεχόμενο ή πως λαμβάνουμε το μήνυμα είναι ένα εργαλείο για το πώς εκφράζουμε τις ιδέες μας.

Επιλογή γραμματοσειράς

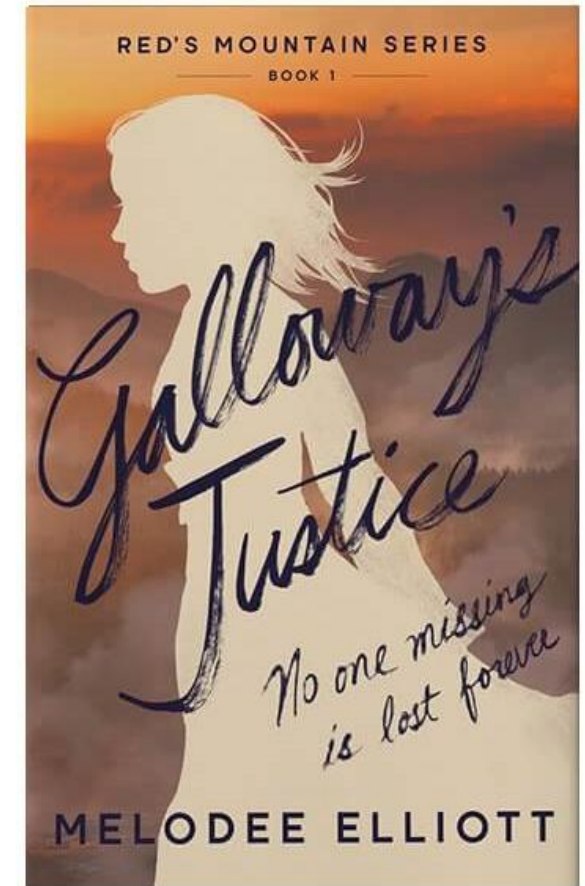
- Οι **γραμματοσειρές έχουν την δύναμη** να οδηγήσουν στην επιτυχία ή την αποτυχία μιας δουλειάς.
- Κάθε γραμματοσειρά έχει **διαφορετική προσωπικότητα** και ικανότητα να μεταφέρει διαφορετικά συναισθήματα και διαθέσεις, περισσότερο από άλλες.
- Οι **γραμματοσειρές προβολής**, γνωστές και ως επικεφαλίδες, τείνουν να έχουν ισχυρότερη προσωπικότητα.
- Μπορούν να εκφράσουν **συναισθήματα**.

Επιλογή γραμματοσειράς

- Μεγάλα τμήματα κειμένου, που χρησιμοποιούνται συχνά σε βιβλία (πχ μυθιστορήματα) **υπογραμμίζουν την αναγνωσιμότητα.**
- Οι προσωπικότητές τους τείνουν να **ψιθυρίζονται** παρά να φωνάζουν.
- Αν και η επιλογή γραμματοσειράς είναι μια πολύ προσωπική, υποκειμενική απόφαση, υπάρχουν **ορισμένες οδηγίες και ανεπίσημοι κανόνες** που βοηθούν στο να περιορίσουν την αναζήτηση και τελικά να βοηθήσουν στη **σωστή επιλογή.**

Επιλογή γραμματοσειράς

- Κάθε εργασία **απαιτεί διαφορετική προσέγγιση**. Μια ετήσια έκθεση μπορεί να απαιτήσει μια γραμματοσειρά με υψηλό βαθμό αναγνωσιμότητας που καταγράφει επίσης το πνεύμα της εταιρείας.
- Αλλά ένα εξώφυλλο βιβλίου μπορεί να χρειαστεί μια γραμματοσειρά που **τραβάει το βλέμμα και να διηγείται μια ιστορία σε ένα δευτερόλεπτο**, μέσα σε μια θάλασσα από άλλα βιβλία.

Επιλογή γραμματοσειράς

- Ένα ταξιδιωτικό φυλλάδιο μπορεί να χρειαστεί να προκαλέσει τον ενθουσιασμό και τη γεύση μιας ξένης χώρας,
- ενώ ένα βιβλίο ή μυθιστόρημα μπορεί να απαιτήσει ένα ευχάριστο, ευανάγνωστο κείμενο που δεν κουράζει τα μάτια σε μεγάλη έκταση.

Επιλογή γραμματοσειράς

- Το περιεχόμενο του υλικού και ο σκοπός του σχεδιασμού είναι οι κύριοι παράγοντες για **την επιλογή της γραμματοσειράς**.
- Η σαφήνεια του σχεδιασμού είναι απαραίτητη για **τη διάδοση της πληροφορίας** οι sans serif γραμματοσειρές, με τις απλές δομές τους, έχουν σχεδιαστεί έτσι ώστε, να μεγιστοποιούν την αναγνωσιμότητα για τις σημάνσεις (πχ. Πινακίδες).

Επιλογή γραμματοσειράς

- Οι sans serif γραμματοσειρές είναι επίσης ιδανικές για μικρά γράμματα σε **διαγράμματα, λεζάντες και χάρτες**. Επίσης είναι ένα από τις πιο ευρέως χρησιμοποιούμενες γραμματοσειρές στην οθόνη και στο διαδίκτυο και είναι προεγκατεστημένες στους περισσότερους υπολογιστές.

Επιλογή γραμματοσειράς

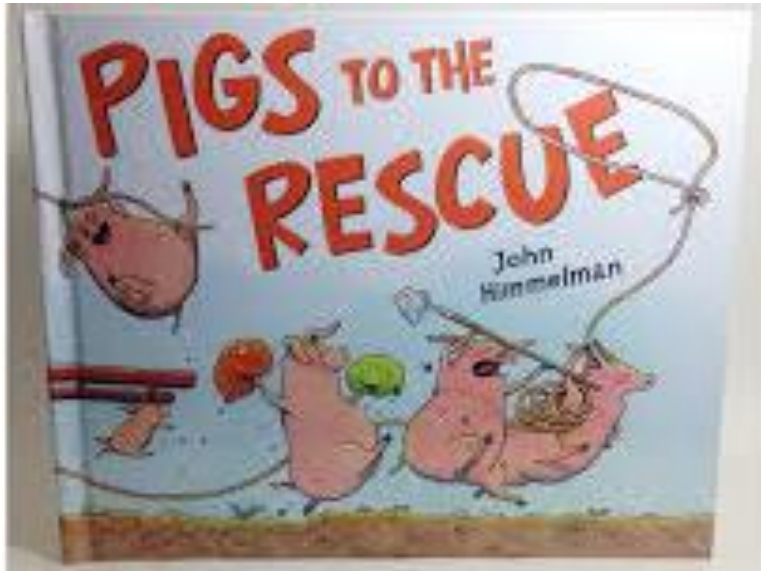

sans serif
 γραμματοσειρές
 σε διαγράμματα

Επιλογή γραμματοσειράς

- Στο **σημερινό ψηφιακό κόσμο** υπάρχει μια πληθώρα γραμματοσειρών από τις οποίες μπορεί να επιλέξει ο σχεδιαστής.
- Η **γραμματοσειρά μπορεί να είναι σοβαρή**, παιχνιδιάρικη, επίσημη, σύγχρονη, ιστορική, τρομακτική η και πρωτοποριακή.
- Η επιλογή του τυπογραφικού στοιχείου, το χρώμα, το βάρος, η μεταξύ τους απόσταση, όλα αυτά προσθέτουν στην δυναμική του εντύπου.

Επιλογή γραμματοσειράς

“Less is more”

- Για ένα οικονομικό έγγραφο χρησιμοποιείται διαφορετική γραμματοσειρά από ότι σε μια αφίσα ταινίας θρίλερ ή σε ένα παιδικό βιβλίο.
- Παρά το γεγονός ότι οι επιλογές είναι τεράστιες θα πρέπει να επιμείνουμε **μόνο σε λίγες γραμματοσειρές** στο **σχεδιασμό του εντύπου** μας .
- **“Less is more”** μια φράση ιδιαίτερα αληθινή στην επιλογή γραμματοσειράς.

Επιλογή γραμματοσειράς

Επιλογή γραμματοσειράς

- Είναι πολύ χρήσιμο να επικεντρωθούμε σε λίγες οικογένειες γραμματοσειρών. Ένας από τους κανόνες είναι να χρησιμοποιηθούν δύο οικογένειες γραμματοσειρών.
- Μία serif και μία sans-serif.
- Σε ένα Ιατρικό επιστημονικό βιβλίο δεν μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε μια **comic γραμματοσειρά** **διότι αμέσως χάνει την σοβαρότητα του το περιεχόμενο.**
- Το ίδιο ισχύει και για τα παιδικά παραμύθια, δεν μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε μια πολύ αυστηρή γραμματοσειρά.

Layout

- Η Διάταξη “layout” αφορά την τοποθέτηση του κειμένου και της εικόνας με κάποιο σχεδιασμό.
- Πώς αυτά τα στοιχεία τοποθετούνται, τόσο σε σχέση το ένα με το άλλο αλλά και μέσα από το συνολικό σύστημα σχεδιασμού, το οποίο επηρεάζει την προβολή και την λήψη του περιεχομένου από τους αναγνώστες, καθώς και την συναισθηματική αντίδρασή τους γι’ αυτό που βλέπουν.

Layout

- Η διάταξη μπορεί να βοηθήσει ή να εμποδίσει τη λήψη των πληροφοριών που παρουσιάζονται σε ένα θέμα.
- Ομοίως δημιουργικές διατάξεις (layouts) μπορούν να προσθέσουν αξία στο περιεχόμενο.

Layout - διάταξη

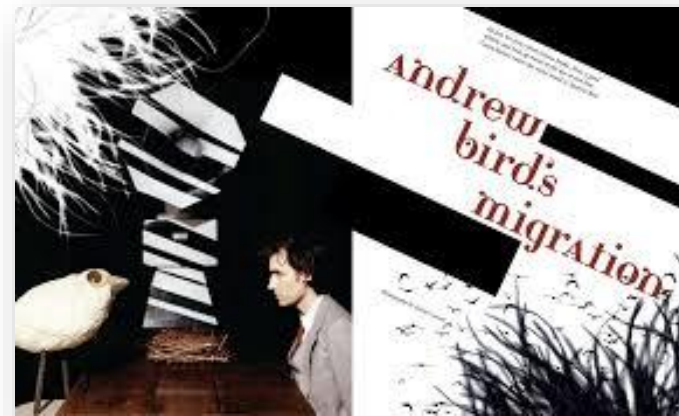
Η διάταξη - layout επηρεάζεται από το είδος του εντύπου:

- η έκδοση **είναι ένα φυλλάδιο;**
- θα **διαβαστεί από κοντά;**
- θα είναι ένα έγγραφο **αναφοράς ή ένα μυθιστόρημα;**

Όλα αυτά έχουν επιπτώσεις στη διάταξη.

- Η διάταξη καθοδηγείται από μια σειρά από **αόρατες γραμμές,**
- οι περισσότερες διατάξεις γίνονται «ορατές» μετά από μια ακολουθία σελίδων.

Layout - διάταξη

Layout - διάταξη

Ο σωστός συνδυασμός μεταξύ **οικογένειας γραμματοσειράς, μεγέθους γραμματοσειράς** και ο τρόπος τοποθέτησης τους στο χαρτί είναι ένας σημαντικός παράγων για αποτελεσματικό σχεδιασμό.

Layout - διάταξη

- Η διαμόρφωση του layout των περιοδικών εφημερίδων, βιβλίων και γενικά εντύπων, είναι έργο της συντακτικής και σχεδιαστικής ομάδας.
- Η δημιουργία των εφημερίδων περιοδικών και εντύπων, διέπεται από αυστηρούς κανονισμούς, και καθορίζεται από συγκεκριμένες προθεσμίες από την αρχή ως το τέλος, και η πρόκληση είναι να δημιουργήσεις κάτι μοναδικό μέσα από τις αυστηρές αυτές γραμμές.

Layout - διάταξη

Οπτική ιεραρχία

- Για τα βιβλία, η διαδικασία μπορεί να φαίνεται λίγο πιο χαλαρή αλλά οι απαιτήσεις για εκτεταμένο περιεχόμενο δημιουργεί επιτακτική ανάγκη για **διατήρηση της οπτικής ιεραρχίας**.
- Ανεξάρτητα από το τελικό προϊόν, ένας στόχος παραμένει σταθερός : Να σχεδιαστεί μια **επιτυχημένη οπτική ιεραρχία της πληροφορίας** η οποία να χαρακτηρίζεται από καλή επιλογή γραφικών σωστή επιλογή “σαλονιών” διατηρώντας την προσοχή του αναγνώστη.

Οπτική ιεραρχία

- Η ιεραρχία είναι το εύρος των τυπογραφικών στυλ που διαφοροποιούν το κείμενο με **διαφορετικούς βαθμούς σπουδαιότητας**.
- Αυτές οι παραλλαγές είναι συχνά **διαφορετικά μεγέθη της ίδιας οικογένειας γραμματοσειρών**.
- Στο παράδειγμα που δίνεται (στο επόμενο *slide*), τα έντονα γράμματα χρησιμοποιούνται για τίτλους.
- Όλα αυτά τα στυλ προέρχονται από την ίδια οικογένεια γραμματοσειρών.

Οπτική ιεραρχία

Τίτλος

Headings (H1) →

Typography Best Practices for the Modern Web

Υπότιτλος

Subheading →

A guide to responsive web typography covering all the best practices & font styling size rules to ensure your site's content is readable & a joy to behold.

Article by [Jason Beever](#) June 13, 2017 Tags: [typography](#)

Body text →

Painters have their brushes. Sculptors have their clay. Web designers have their... words? As Oliver Richenstein has now **famously written**: "95% of the information on the web is written language." After all the careful consideration you've given to your site's custom graphics, icons, pretty menus, and clean

Headings (H2) →

Establishing a Visual Hierarchy

Body text →

The most important objective of good web typography is to create a **hierarchy** of content that visually flows from one element to the next. Proper distinction between your Headings, Subheadings and Body text, a variety of font weights and styles, and having enough white space between blocks of text are all factors that promote an effortless reading experience.

Headings (H3) →

Building a Strong Body

Body text →

Your first order of business is to nail down your site's main **Body** text, since this is what your visitors will spend most of their time reading. Your goal is to create text that flows naturally across large paragraphs, inspiring a healthy rhythm for long stretches of reading.

Οπτική ιεραρχία

- Η ιεραρχία κειμένου είναι μια λογική, οργανωμένη κατάταξη αλλά που λειτουργεί ταυτόχρονα και **σαν οπτικός οδηγός** για τις επικεφαλίδες που συνοδεύουν το σώμα κειμένου.
- Δηλώνει **τα επίπεδα σημασίας του θέματος** με το μέγεθος και το στυλ.

Οπτική ιεραρχία

- Η επικεφαλίδα είναι ο τίτλος κανονικά και χρησιμοποιείται για τον τίτλο ενός κομματιού, γενικά χρησιμοποιεί μεγαλύτερο μέγεθος στοιχείων ή μεγαλύτερο βάρος για να δείξει την κυριαρχία.
- Η δεύτερη κατάταξη, η **κεφαλίδα Β** (υπότιτλος), συνήθως έχει μικρότερο μέγεθος ή **στοιχεία ελαφρύτερα από την επικεφαλίδα**.
- Οι υπότιτλοι **συνήθως ενσωματώνουν κεφάλαιο και επικεφαλίδες**

Οπτική ιεραρχία

By Photo: THEODOROS BY Agency: THEODOROS ΜΑΡΚΑΚΑΤΣΩΝΗΣ 2014

«Α. ΚΑΤΣΩΝΗΣ» ΤΟ ΤΕΛΕΥΤΑΙΟ ΑΝΤΙΟ
ΕΡΩΔΑ 2

ΓΡΟΙΛΑΝΙΑ ΕΠΙΤΑΧΥΝΕΤΑΙ Η ΤΗΛΗ ΤΩΝ ΠΑΓΩΝ
ΕΡΩΔΑ 11

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΑΔΑ Η ΠΟΛΕΜΙΚΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ
ΕΡΩΔΑ 15

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ
Ημερήσια Πολιτική και Οικονομική Εφημερίδα

Ετος ΙΚΚΑ • Αρ. φύλλου 29.920 • Ημέρα: Γ. Α. Βύρας
ΑΘΗΝΑ, ΠΕΜΠΤΗ 10 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2018
www.kathimerini.gr • € 1,00

— ΣΗΜΕΡΑ —
ΓΙΑ 250.000 ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΕΣ
Εκκωborιστικά με ομimήριμό εισρορών

Τα ΑΤΜ... φταινε για τη βια στα ΑΕΠ
Προτάσεις-παροδία της επιτροπής Παρασκευαστών, που εισηγηται και χάροου αναηωτικής καιλητήριών

Προσπάθεια αποσυμφόρησης των νησιών

«Καλή ειδηση η συμφωνία του Γρεσπόιν»
Συνέντευξη Χάκο Μάας στην «Κ»

ΚΥΡΟΣ ΑΡΘΡΟ
Παιχνίδι σκίων

Οι σκνίπτες έφεραν αράνες στο Απολλοκό
Μετακινετα ελαιορρόστιας τις φώτιες

Εν ψυχρώ φόνος σην Κηφισιά
Ξεχρονι το νίο θόμα τον παλιμόν τις νιότας

ΣΧΟΛΙΟ 1 ΤΟΥ ΚΕΥΤΑ ΙΟΡΔΑΝΙΗ
Βαρές κληρονομία

Μελλοντι της ενιμέρουσ

«Α. ΚΑΤΣΩΝΗΣ» ΤΟ ΤΕΛΕΥΤΑΙΟ ΑΝΤΙΟ
ΕΡΩΔΑ 2

ΓΡΟΙΛΑΝΙΑ ΕΠΙΤΑΧΥΝΕΤΑΙ Η ΤΗΛΗ ΤΩΝ ΠΑΓΩΝ
ΕΡΩΔΑ 11

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΑΔΑ Η ΠΟΛΕΜΙΚΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ
ΕΡΩΔΑ 15

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ
Ημερήσια Πολιτική και Οικονομική Εφημερίδα

Ετος ΙΚΚΑ • Αρ. φύλλου 29.920 • Ημέρα: Γ. Α. Βύρας
ΑΘΗΝΑ, ΠΕΜΠΤΗ 10 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2018
www.kathimerini.gr • € 1,00

— ΣΗΜΕΡΑ —
ΓΙΑ 250.000 ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΕΣ
Εκκωborιστικά με ομimήριμό εισρορών

Τα ΑΤΜ... φταινε για τη βια στα ΑΕΠ
Προτάσεις-παροδία της επιτροπής Παρασκευαστών, που εισηγηται και χάροου αναηωτικής καιλητήριών

Προσπάθεια αποσυμφόρησης των νησιών

«Καλή ειδηση η συμφωνία του Γρεσπόιν»
Συνέντευξη Χάκο Μάας στην «Κ»

ΚΥΡΟΣ ΑΡΘΡΟ
Παιχνίδι σκίων

Οι σκνίπτες έφεραν αράνες στο Απολλοκό
Μετακινετα ελαιορρόστιας τις φώτιες

Εν ψυχρώ φόνος σην Κηφισιά
Ξεχρονι το νίο θόμα τον παλιμόν τις νιότας

ΣΧΟΛΙΟ 1 ΤΟΥ ΚΕΥΤΑ ΙΟΡΔΑΝΙΗ
Βαρές κληρονομία

Μελλοντι της ενιμέρουσ

«Α. ΚΑΤΣΩΝΗΣ» ΤΟ ΤΕΛΕΥΤΑΙΟ ΑΝΤΙΟ
ΕΡΩΔΑ 2

ΓΡΟΙΛΑΝΙΑ ΕΠΙΤΑΧΥΝΕΤΑΙ Η ΤΗΛΗ ΤΩΝ ΠΑΓΩΝ
ΕΡΩΔΑ 11

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΑΔΑ Η ΠΟΛΕΜΙΚΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ
ΕΡΩΔΑ 15

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ
Ημερήσια Πολιτική και Οικονομική Εφημερίδα

Ετος ΙΚΚΑ • Αρ. φύλλου 29.920 • Ημέρα: Γ. Α. Βύρας
ΑΘΗΝΑ, ΠΕΜΠΤΗ 10 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2018
www.kathimerini.gr • € 1,00

— ΣΗΜΕΡΑ —
ΓΙΑ 250.000 ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΕΣ
Εκκωborιστικά με ομimήριμό εισρορών

Τα ΑΤΜ... φταινε για τη βια στα ΑΕΠ
Προτάσεις-παροδία της επιτροπής Παρασκευαστών, που εισηγηται και χάροου αναηωτικής καιλητήριών

Προσπάθεια αποσυμφόρησης των νησιών

«Καλή ειδηση η συμφωνία του Γρεσπόιν»
Συνέντευξη Χάκο Μάας στην «Κ»

ΚΥΡΟΣ ΑΡΘΡΟ
Παιχνίδι σκίων

Οι σκνίπτες έφεραν αράνες στο Απολλοκό
Μετακινετα ελαιορρόστιας τις φώτιες

Εν ψυχρώ φόνος σην Κηφισιά
Ξεχρονι το νίο θόμα τον παλιμόν τις νιότας

ΣΧΟΛΙΟ 1 ΤΟΥ ΚΕΥΤΑ ΙΟΡΔΑΝΙΗ
Βαρές κληρονομία

Μελλοντι της ενιμέρουσ

Τίτλος

Υπότιτλος

ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ!

Dr Chrysoula Gatsou
Professor
University of West Attica
cgatsou@uniwa.gr